కథ పూర్తి కాలేదు

వాసిరెడ్డి సీతాదేవి

చాలా కాలానికి కథ రాయాలని కూర్చున్నాను. ఓ మంచి ప్రేమకథ రాయటానికి ప్లాటుకోసం ఆలోచించ సాగాను. రెండు రోజుల కిందట నా స్నేహితురాలు నీరజ ఢిల్లీ నుంచి రాసిన ఉత్తరం గుర్తొచ్చింది.

"నీ కథలు ఈ మధ్య ఏ పత్రికలోనూ రావటం లేదు. నా స్నేహితురాలు ఒక రచయిత్రి అని గొప్పగా చెప్పుకుంటుంటాను. కాని నువ్వు రాసిన కథ చదివినప్పుడల్లా నాకు నిరాశే కలుగుతుంది. నీవు ఎన్నుకొనే ఇతివృత్తం ప్రతిసారీ శుష్కంగానే ఉంటూంది. ఇలా రాస్తున్నందుకు బాధపడకు జానకీ...నీ కథల్లో కమనీయ కల్పనకు తావు లేనందువల్లనే అవి పాఠకుల హృదయాలను ఉద్రూత లూగించలేకుండా ఉంటాయి. నీలాంటివాళ్ళు సాహిత్యానికి ఒక ప్రయోజనాన్ని అంటగట్టటానికి ప్రయత్నించాలి. ఇకమీదటనైనా చక్కని ప్రేమకథలు రాయటానికి ప్రయత్నిస్తావుకదూ?"

"అయితే నీరజా! నా కథలో ప్రేమను భుజించి జీవించేవారికి తావు లేదంటావు. నా కథానాయకుడు నాయకి సౌందర్యానికి ముగ్ధుడై భ్రమరంలా ఆమె చుట్టూ తిరగడంటావు? ఆ తరవాత నిరాశతో, విస్పృహతో శలభంలా ఆత్మ సమర్పణ చేసి, మాడి, మసిగా మారిపోడంటావు. అంతేనా! నువ్వు పొరపడుతున్నావు నీరజా! ఒక అందమైన వస్తువును చూసినప్పుడూ, మధురగానాన్ని విన్నప్పుడూ నా హృదయం కూడా ఏదో అవ్యక్త వేదనాజనిత అనుభూతికి గురి అవుతుంది. నా మస్తిష్కంలోనూ ఎన్నో ప్రేమకథలూ, ఆ కథల్లో ఇంద్రధనస్సు రంగులూ, ఆ రంగుల్లో సృష్టి సౌందర్యాన్నంతా తనలోనే ఇమిడ్చుకున్నదా అన్నంత అందమైనఅమ్మాయీ, నిరాశతో, నిట్టూర్పులతో ఇల్లు విడిచి అష్టకష్టాలపాలయి చివరకు ఆ అమ్మాయిని చేబట్టే అబ్బాయీ తిరుగుతూనే ఉంటారు. కాని అంతకంటే ఎక్కువ హైడ్రోజనుబాంబులూ, ఆటంబాంబులూ, మొన్నమొన్ననే మన దేశంమీద దురాక్రమణ చేసిన చైనావాళ్లూ

కాలే కడుపులతో, మండే ఎండలో చంకన సోష కొచ్చిన పసిబిడ్డతో రేషన్ కోసం క్యూలో— ఎముకలు గుడ్డసంచిలో వేసికట్టిన ట్లున్న స్త్రీలూ, కొందరి అసహాయమానవుల జీవితాలను చుట్టివేసే విషవలయాలూ రెక్కలుముక్కలయేలా వెట్టిచాకిరీ చేసినాకూడా పెళ్ళాం బిడ్డల్ని పోషించలేని ఎన్. జి. ఓలూ నా కళ్ళ ముందు కదులుతూ ఉంటారు. అయితే నీరజా! ఒక టడుగుతాను చెబుతావా? ఈనాడు మానవుడు సృష్టిస్తున్న మారణాయుధాలముందు ప్రేమజీవులూ, సుకుమారులూ అయిన ఈ హీరోలూ హీరోయిన్లూ నిలబడగలరంటావా? మొన్న మొన్ననే చైనావాడు ఆటమ్ బాంబు పేల్చాడు...''

నీరజకు రాయాలని ప్రారంభించిన నా జాబు అసంపూర్ణంగానే ఉండిపోయింది. ఈ రోజు ఒక చక్కని ప్రేమ కథ రాసి, అది అచ్చయిన తరవాతనే నీరజకు జవాబు రాయదలచుకున్నాను. నా స్నేహితురాలిముందు నేనూ ప్రేమ కథలు రాయగల నని నిరూపించు కుంటాను.

కథకు ప్లాటుకోసం ఆలోచించ నక్కరలేదు— ఈనాటి ప్రేమకథ లన్నీ ఒకేలా ఉంటాయి. కాబట్టి, ఇక పోతే ఓ మంచి హీరోయిన్ను వెతుక్కోవాలి? ఎలాటి హీరోయిన్ అయితే బాగుంటుంది! సన్నగా పొడవుగా కోల ముఖంతో ఉన్న హీరోయిన్ బాగుంటుందా లేక పొట్టిగా బొద్దుగా చంద్రబింబంలాటి ముఖంతో మూడుసున్నాలు చుట్టినట్లుండే హీరోయిన్ బాగుంటుందా? హైదరాబాదులో నాకు తెలిసిన వీధులన్నీ వెదికాను. ఉహుం, నాకు నచ్చిన హీరోయిన్ ఉండే సకల సద్గుణాలకూ ఆలవాలమైన సౌందర్యరాసి దొరకందే!

ఆలోచించి ఆలోచించి బుర్ర వేడెక్కింది. కాని నాకు కనిపించే ప్రతి హీరోయిన్‌లోనూ ఏదోలోపం కనిపిస్తూనే ఉంది. యాంత్రికంగా లేచి వెళ్ళి కిటికీ రెక్కలు తెరిచాను. గాలితోపాటు చిల్లపెంకులు విసరినట్లు పెద్ద వానజల్లు. వంచకుని హృదయంలోని కాలుష్యంలా చిక్కని చీకటి నలువైపులా అలుముకొనిఉన్నది.

"అయ్యో ఇల్లంతా తడుస్తుంటే అలా నిలబడి చూస్తావేమే?" అమ్మ కేకతో ఉలిక్కిపడ్డాను. కిటికీ మూసి టవల్‌తో ముఖం తుడుచుకుంటూ కుర్చీలో కూర్చున్నాను. కళ్ళు మూసుకొని హీరోయిన్ కోసం ప్రయాణం సాగించాను.

అదుగో! నాకు కావల్సిన హీరోయిన్. ఆ చిన్న కొండశిఖరంమీద ఎంత వయ్యారంగా నిలబడి ఉందో; ఏమా దివ్య సౌందర్యం! విధాత మెరుపును పట్టితెచ్చి తేనెలో రంగరించి ఆమెకు రంగు వేశాడు. కోదెత్రాచులను తెచ్చి జుట్టుగా అమర్చాడు. సాక్షాత్తూ

రెండు పెద్ద పెద్ద చేపలతోనే కళ్ళు అమర్చాడు. ఆమె ఆ అందమైన కళ్లకు, మేఘాలను రంగరించి కాటుకగా దిద్దుకున్నది. ఇంద్రధనస్సును చీరగా ధరించింది. సంధ్యారాణి చెక్కిళ్ళ అరుణిమను చిటికెనవ్రేలితో నొసట తిలకంగా దిద్దుకున్నది. ఆమె కళ్ళు ఎటు తిప్పితే అటే గులాబీలు పూస్తున్నాయి. ఆమె తన ఆ పెద్ద పెద్ద కళ్ళలో ఆదుర్దాలను నింపుకొని దేనికోసమో...కాదు ఎవరికోసమో ఎదురు చూస్తున్నది. ఎవరికోసమో ఏమిటి, హీరోకోసమే...అందులో ఏమాత్రం సందేహం ఉండకూడదు. ఏం, ఆమె హీరో కోసమే ఎదురు చూస్తున్నదని ఎందు కనుకోవాలి ?

సజల మేఘమాలను చూసి మయూరం ఎందుకు నృత్యం చేస్తుంది ? వసంతాగమ వేళ కోకిల కంఠం ఎందుకు విచ్చుకుంటుంది ? దినకరుని అరుణకిరణాల మృదుస్పర్శకు కమలం యొక్క హృదయకవాటాలు ఎందుకు తెరచుకొంటున్నాయి ? తన కరుణ గాథను వినిపించే శక్తిలేని శలభం తన

జీవితాన్ని దీపకళికకు ఎందుకు సమర్పించుకుంటుంది? అందుకే నా కథానాయిక కూడా తన ప్రియునికోసమే ఎదురు చూస్తుంది.

ఆఁ తరవాత? అరే! కలం కదలందే! ఇంతవరకూ బ్రహ్మాండగా నడచిన నా ప్రేమకథ అలసిపోయి ఇక నా కాళ్ళలో శక్తి లేదు సుమా, ముందుకు నడవలేను- అంటూ మొండికెత్తి కూర్చున్నది. ఏం చెయ్యను? నా హీరోయిన్ వైపు దిగులుగా చూశాను. ఆమె కోపంగా చిరాగ్గా నావంకే చూస్తున్నది...'ఇం కెంత సేపు వన్నీ కొండమీద కదలకుండా నిల్చోమంటావు' అన్నట్లు...షూటింగ్ లో హీరోయిన్ 'ఇం కెంత సేపు కెమెరా ముందు నిల్చోమంటావయ్యా' అని డైరెక్టర్ వైపు సూస్తున్నట్లుం దా చూపు.

బుర్ర లో ఓ మెరుపు మెరిసింది. ఆఁ అవును! అన్నట్టు హీరోను ప్రవేశ పెట్టాలిగా! అమ్మయ్య-ఇక ఫరవాలేదు. నా కలం చిన్నగా లేచినిల్చున్నది, నడవటానికి సిద్ధ మవుతూ. కాని హీరోను తేవాలిగా ముందు? ఎలాటి హీరో అయితే బాగుంటాడు! గుర్రం ఎక్కి వస్తాడా లేక కార్లోనా? ఈ రోజుల్లో గుర్రం ఎక్కే హీరో లంటే ఎవరు మోజుపడతారులే. నా హీరో కార్లోనే వస్తాడు. కాని కార్లో వచ్చే హీరోలతో పెద్ద చిక్కొకటి ఉంది. వస్తూనే అమాంతంగా హీరోయిన్ను కార్లో వేసుకొని తుర్రున వెళ్ళిపోతారు. మరి నాకు రాయటానికి ఏం మిగులుతుంది? లేదు నా హీరో నడిచే వస్తాడు. చెరగిన జుట్టూ... చిరిగిన చొక్కా...మాసిన ధోవతి. కాళ్ళకు చెప్పులు ఉండాలా...ఉంటాయి కాని చిరిగిపోయి దుమ్ముకొట్టుకొని ఉండాలి.

పెళపెళా మంటూ ఉరుము. ఉలిక్కిపడ్డాను. చేతిలో కలం జారి కిందపడ్డది. పిడుగు పడిఉంటుంది. పిడుగు పడితేనే ఇంత భయంకర శబ్దం అయిందే...మరి నిజంగా అటంబాబు పడితేనో! అమ్మ బాబోయ్!

ఆనాడు...సరిగ్గా అటంబాంబు పడే సమయానికి...హీరోషిమాలో ఎందరు తల్లులు తమ పసిబిడ్డలను హృదయాలకు హత్తుకొని కలలు కంటూ ఉండి ఉంటారో! వారంతా ఆ కలల్లోనే కరిగి కలిసిపోయిఉంటారు. కాని ఆ వార్త విన్న యూరపులోని ఎన్ని మాతృహృదయాలు ఆనందంతో తృళ్ళి ఉంటాయో... యుద్ధం ముగుస్తుం దనీ, తమ బిడ్డలు సురక్షితంగా ఇంటికి తిరిగి వస్తా రనీ తెలుసుకొని ... సృష్టి వైచిత్ర్యం!

అరే! మధ్యలో ఈ ఆలోచ నేమిటి? మళ్ళీ నా కధ కుంటుపడుతూ ఉంది. నా హీరో ఏడీ? పోనీయ్ పిరికివాడు. పిడుగు పడేప్పటికే పారిపోయాడు.

హీరోయిన్ వైపు చూశాను. బంగ

మూతి పెట్టింది కోపంలో ఎంత అందంగా ఉందో నా హీరోయిన్!

'ఆఁ ఏమిటీ! వెళ్ళిపోతావా? మా తల్లి విగదూ...వెళ్ళిపోకు; పిరికివాడు పోతే పోయాడు నీకోసం ఇంకొక మంచి హీరోను వెతికి తెస్తాగా!

మాటయితే అన్నాను కానీ ఎక్కడనుంచి తేవటం, ఆమెకు సరితూగే హీరోను? ఆఁ, గుర్తొచ్చాడు. చిన్నప్పుడుఅమ్మమ్మ చెప్పిన కథల్లోని హీరోకంటే గొప్ప వాళ్ళా ఈరోజుల్లో హీరోలు! ఇక ఫరవాలేదు ఇక నా కథ చక్కగా సాఫీగా ముందుకు నడవగలదు.

వర్షం అంతకంతకూ పెరుగుతున్న శబ్దం. మధ్యమధ్య ఉరుములు ...

అరె! ఈ కథ గొడవలోపడి పాపం లైకా సంగతే మర్చిపోయాను. వర్షంలో బాగా తడిచిపోయి ఉంటుంది. దానికి జబ్బు చేస్తే మళ్ళీ ఆసుపత్రి చుట్టూ తిరగాలి. తలుపు తెరిచానో లేదో ఒక మూల ముడుచుకొని పడుకొని ఉన్న లైకా ఒక్కసారిగా లేచి వళ్ళు విదిలించుకొని. తోక ఆడిస్తూ వచ్చి నా ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీ ఎక్కి పడుకుంది. నోరు లేని ఆ కుక్కపిల్ల కళ్ళతోనే కృతజ్ఞత తెలుపుకుంది.

పాపం, రోజూ ఆ బస్స్టాండులో కనిపించే ముసలి ముష్టివాడు ఈ వర్షంలో ఏమయాడో? ఆ ఎముకల గూడును ఎంతోకాలంగా ఆశ్రయించు

కొని ఉన్న ఆ మురికి గుడ్డపీలికలు తడిచి, అతుక్కొని ఆత్మీయతను తెలియపరుస్తూ ఉండిఉంటాయి. ఇంత వర్షంలో, ఆ షెడ్డులోనే ఎముకలు వేసి కుట్టిన తోలుసంచిలా ఉండే ఆ మాన వాకారం ముడుచుకొని మూటలా పడి ఉంటుంది. తెల్లవారేటప్పటికి ఆ ఎముకల గూడుమంచి జీవహంస ఎగిరి ఏ మానస సరోవరానికికో వెళ్ళిపోవచ్చు!

వాడికి ఓ నయాపైసా ఇచ్చి, దీవెన లందుకోని రోజు నాకు ఎలాగో ఉంటుంది. రేపటినుంచి వాడు నన్ను దీవించలేడు. విర్జీవంగా ఉన్న ఆ ఎముకలసంచి నా కళ్ళముందు పడివున్నట్లు అనిపించింది.

నా ఆలోచనలను అర్థం చేసుకున్నట్లు లైకా పడుకొని నా ముఖంలోకి చూస్తున్నది. 'ఆ అసహాయ మానవుని కంటే నువ్వెంతో అదృష్టవంతురాలవు లైకా. నీకు తెల్లవారేటప్పటికి పాలు కావాలి, మాంసం లేనిదే అన్నంలో ముద్ద కూడా పెట్టవు' అన్నాను. నాభాష దానికి అర్థం అయినట్లు తల కాళ్ళ సందున ఇరికించుకున్నది. లైకాకే మాట లొస్తే......

ఏమి టీ పిచ్చి! నాకథ మళ్ళీ పెడ మార్గం పట్టింది. వెధవ ఆలోచనలూ... నేనూ.. నీరజ అన్నట్లుగానే నాకు నిజంగా అబ్బాయిా, అమ్మాయిల కథలు రాయటం రాదేమో? ఎందుకు రాదో చూస్తాను. ఇవ్వాళ ఈ కథను తప్పక పూర్తి చేస్తాను.

అరె! నా హీరోయిన్ ఏమయింది? విసుగెత్తి వెళ్ళిపోయిందిలా ఉంది. అరె ఆమె ఇంతసేపూ నిల్చున్న ఆ కొండ కూడా ఎక్కడా కనిపించటంలేదు. ఏ భావకవినో వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిపోయి ఉంటుంది నా హీరోయిన్. పోనీయ్ లే. ఒకరకంగా మంచిదే అయిందేమో...ఆ హీరోయినూ ఆ వర్ణనా చూస్తే పాత కాలపు కధ తయారయి కూర్చునేది.

ప్రేమ పందెంలో ఓడిపోయిన హీరోతో ప్రారంభిస్తే కథ ఎలా ఉం టుంది! అవును, అలాగే చేస్తాను. ఈ రోజుల్లో ఇలాంటి కథలకే మంచి డిమాండ్. ఈ దెబ్బతో ఆంధ్రదేశంలో బ్రహ్మాండమైన కీర్తిని గడించుక్కోవచ్చు.

ఊరిబయట. గోదావరివడ్డు. ఒక పూరి గుడిసె. ఆ గుడిసెలో కోడిగుడ్డు లాంతరు మిణుకు మిణుకు మంటూ వెలుగుతూంది. దీపపుపురుగులులాంతరు చుట్టూ చేరుతున్నాయి. రెక్కలు ఊడి పోతున్న పురుగులు రెండు నిమిషాలు తన్నుకొని చచ్చిపోతున్నాయి. వాటిని చూసి మిగతా పురుగులు ఆగటంలేదు. వస్తూనే ఉన్నాయి... చస్తూనే ఉన్నాయి. కొన్ని జీవంతో ఉంటే, కొన్ని నిర్జీ వంగా... చావూ బ్రతుకూ... రెంటికీ ఎంతోదూరం లేదు... పక్క పక్కనే నడుస్తుంటాయి. అస్తిపంజరానికి చర్మం

కుట్టినట్లున్న ఓ యువకుడు దీపపు పురుగుల్నే దీక్షగా చూస్తున్నాడు. అతని ముందు కొన్ని కాగితాలు పడిఉన్నాయి. గాలిలో అటూ ఇటూ ఎగురుతున్న పురుగుల రెక్కలను చూస్తున్న ఆ యువకుడికి తను కన్న కలలూ, పెంచుకున్న కోర్కెలూ, ఆశించిన ఆశలే తన కళ్ళముందు విస్సహాయంగా గాలిలో కొట్టుకుంటున్నట్లనిపించింది ఆ కోడిగుడ్డు లాంతరులాగే అతని జీవనజ్యోతి కూడా రెపరెప లాడుతోంది. అతని కన్నులలో కాంతి కొడిగట్టి పోయింది. పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచాడు.

అతను ఒక భావకవి. ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించి మోసపోయాడు. ఆ అమ్మాయి సానుభూతిని సాధించటానికి త్రాగుబోతు అయాడు. వ్యభిచారి అయాడు. ఆస్తి అంతా హారతికర్పూరంలా హరించుకుపోయింది, చివరికి అతనికి మిగిలింది ఆ పూరిగుడిసే, కోడిగుడ్డు లాంతరూ, ఆ లాంతరు చుట్టూ చేరే పురుగులూ, అచ్చుగాని అతని కవిత్వం. ఎముకల్లోని మూలుగును కూడా పీల్చేస్తున్న క్షయరోగం."

ఎదురింట్లో ఎవరో ఖళ్ళు ఖళ్ళున దగ్గుతున్నారు. చక్కగా నడుస్తున్న కథకు మళ్ళీ అడ్డంకు. వెధవకాలనీ ఇదే గొడవ. ఇరుగు పొరుగు ఇళ్ళలో తుమ్మినా వినిపిస్తుంది. దగ్గినా వినిపిస్తుంది... అరే పాపం! గుక్క తిప్పుకోకుండా దగ్గుతున్నాడే! ఎవరో ఏమిటి ఎదురింటి రాఘవరావే. ఏమిటో జీవితం— అతనికి క్షయ. ఉద్యోగం గుమాస్తాగిరీ. భార్య అమాయకురాలు అయితే నేం, అరడజనుమంది ఆడపిల్లల్ని ఇచ్చింది భర్తకు. ఆ భార్యాభర్తలకు ఒక మొగ నలుసు ఏనాటికైనా కలక్కపోతాడా అనే ఆశ వదల్లేదు. ఎముకల్లో మూలుగు కరిగి, కళ్ళలో కాంతి మందగించిన ఆమెలో మళ్ళీ ఇంకో ప్రాణి జీవం పోసుకుంటున్నది. వందరూపాయల జీతం. పైగా గత ఆరుమాసాలుగా అర్ధజీతం మీద శలవుల్లో ఉన్నాడు. క్షయరోగం రాజరోగం, ఎంతడబ్బు ఖర్చుపెట్ట గలిగితే అంతకాలం బతకవచ్చు. రాఘవరావుకు డబ్బూ లేదు, అండా లేదు. ఏరోజుహరీ అంటాడోచెప్పలేము. తరవాత అమాకురాలైన ఆ ఇల్లాలూ... ముక్కుపచ్చలారని ఆ పసిబిడ్డలూ...

ఛ! ఏమి టిది. మళ్ళీ నా కథకు అంతరాయం. ఆఁ, నాహీరో ఏడీ! అరే నిర్జీవంగా పడిఉన్నాడే; కోడిగుడ్డు లాంతరు ఆరిపోయింది. ఇంత అర్ధాంతరంగా చచ్చిపోయిన హీరోతో కథ ఎమిటి?

మళ్ళీ ఇంకో హీరోను ఎక్కడ నుంచి వెతుక్కురామా! పోనియ్! నీరజహీరోయిన్‌గా తీసుకుంటే? అవును బాగానే ఉంటుంది. ఆమె ప్రేమించి

వివాహం చేసుకున్నది. వివాహం జరిగినంతవరకూ జరిగినకథ నాకుతెలుసు. కాని ఆ తరవాత వాళ్ళ సంసారం కళ్ళారా చూస్తేనేగాని లాభం లేదు. ఈ రోజుల్లో ఎన్ని ప్రేమవివాహాలు మూడునాళ్ళముచ్చట కావటంలేదు!

"పెళ్ళాన్నీ పిల్లల్నీ పోషించటం చాతకానివాడివి నువ్వూ ఒక మగాడివే?" ఆడగొంతు మగవాణ్ణి ఏమాట అనకూడదో అదే అనేసింది.

"నోర్ముయ్! నువ్వేగా కావాలని వెంటబడి మరీ చేసుకున్నావు?" మగగొంతు.

"ఓయబ్బో నీమాత్రం మగాడు..." ఏడుపుగొంతు-"నోరు మూస్తావా లేదా?" అన్న మగవాడి గర్జింపుతో మధ్యలోనే ఆగిపోయింది.

పక్కింటి కాంతమ్మ ఏడుపు తారస్థాయి నందుకుంది. మొగుడు ఆమెజుట్టు పట్టుకొని వంగదీసి బాదుతున్నాడనుకున్నాను. రాత్రి పదిగంటలు దాటిన తరవాత ఆ ఇంట్లో రోజూ ఇదేవరస. కాంతమ్మ భర్త సత్యనారాయణ. ఇంట్లో పెళ్ళాం బిడ్డలకు తిండికి లేకపోయినా. ఏపావలా కల్లో నోట్లో పోసుకోంది ఇంటికి రాడు ఆ ఇల్లాలు కడుపుమండి తిడుతుండటంచే తిట్టమూ మరి! ఆకలి ఏంచేయించదు? ఆకలి ఎండుగడ్డిలాటిది. మండటానికి ఏ చిన్ననిప్పు రవ్వయినా చాలు.

ఈ భారతదేశంలో స్త్రీ సమస్యలకు ఏనాటికైనా పరిష్కారమంటూ దొరుకుతుందా అనేది సందేహమే. పుట్టినప్పటి నుంచీ చచ్చేంతవరకూ ఆడదానికి మగాడి అండ ఏదో రూపంలో తప్పదనటంలో అతిశయోక్తి లేదేమో!

కాని గిరిజ ఈ వాదాన్ని చస్తే ఒప్పుకోదు. గిరిజా, నీరజా, నేనూ ఒకే హైస్కూల్లో చదువుకున్నాము. గిరిజా నీరజా ఒకటిగా చేరి నాతో వాదించేవారు. స్త్రీకి బతకటానికి పురుషుడి అండ అక్కర్లేదనీ, తరతరాలగా సమాజం గీచిన గీట్లలో కొండశిలవల్లా బతకటం తమకు ఇష్టం లేదనీ, సాధారణస్త్రీ జీవితానికి భిన్నంగా బ్రతికి చూపిస్తామనీ వాదించేవారు. ముఖ్యంగా నీరజ దృష్టిలో స్త్రీ స్వతంత్రంగా జీవించటమంటే పురుషుణ్ణి అనుకరించటమే. ఆమెను అందరూ మగరాయుడనేవారు. స్కూలు ఫైనల్ కాగానే ఢిల్లీ వెళ్ళింది. అక్కడ ఆమె జీవితంలో నిరంజన్ వర్మ అడుగుపెట్టాడు. అంతటితో ఆమె ఆదర్శాలన్నీ ఇసుకలో కట్టిన బొమ్మరిళ్ళయ్యాయి. అందర్నీ ఎదిరించి ప్రేమ వివాహం చేసుకుంది. జీవితంలోని చేదును రుచి చూచే అవకాశం ఆమెకు ఏనాడూ కలుగలేదు. అందువల్లనే నీరజకు నా కథలు నచ్చవు.

తప్పక రాస్తాను. నీరజకు నచ్చే

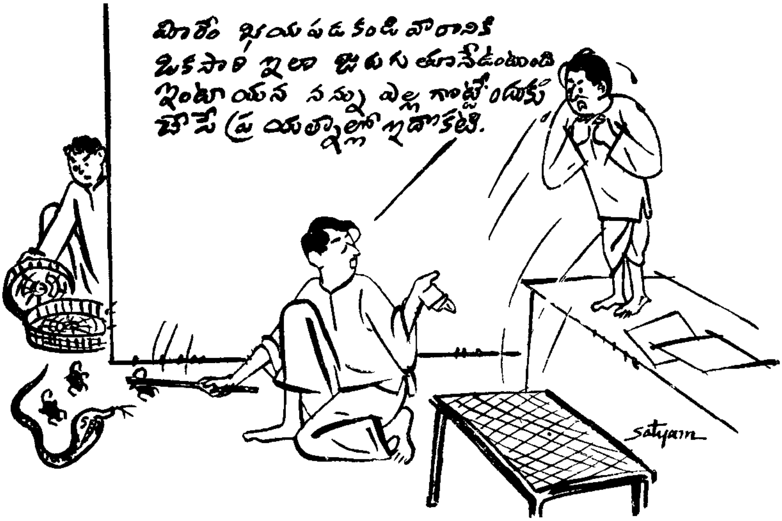

ప్రేమకథను ఈరోజు తప్పక రాస్తాను. ఆమె మెప్పును పొందుతాను

కాని గిరిజమాత్రం తన ఆదర్శాలను ఇంకా అంటిపెట్టుకునే ఉంది. గిరిజ చిన్నప్పటినుంచీ జీవితంలోని చేదునే రుచిచూసింది. బీదతనం. చిన్నప్పుడే తల్లి పోయింది. ఆమె స్కూలుఫైనల్ పాసయిన సంవత్సరమే తండ్రికూడా పోయాడు. పదిహేడు సంవత్సరాలు కూడా నిండని గిరిజమీద పన్నెండేళ్ళ తమ్ముణ్ణి. పదేళ్ళ చెల్లెల్ని పోషించ వలసిన బాధ్యత పడింది. కొంతకాలం ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో టీచరుగా పని చేసింది. ఇప్పుడు ఒక గవర్నమెంటు ఆఫీసులో స్టెనోగ్రాఫరుగా పని చేస్తున్నది.

గిరిజ అంటే గుర్తొచ్చింది. సాయంత్రం ఆఫీసునుంచి వచ్చేప్పటికి ఆమె నుంచి వచ్చిన ఉత్తరాన్ని చదవటం మర్చేపోయాను కాగితాలూ. కలం పక్కనపెట్టి, లేచివెళ్ళి రేడియో మీద ఉన్న కవరు తీసి చించాను. ఆశ్చర్యం ! పన్నెండు పేజీల ఉత్తరం. ఉత్తరాలు రాయటంలో బ్రహ్మ సోమరయిన గిరిజ నుంచి అంత పెద్ద ఉత్తరం రావటం నాకు ఆశ్చర్యాన్నీ. ఆదుర్దాను కూడా కలిగించాయి. గబగబా చదవసాగాను.

"ప్రియమైన జానకీ !

ఎంతోకాలానికి చాలా పెద్దజాబు రాస్తున్నాను. నేను రాసింది పూర్తిగా చదివి నన్ను అర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించు. నా జానకి నన్ను అపహ్యాంచుకోదనే నమ్మకంతోనే నా హృదయాన్ని తెరచిన పుస్తకంలా నీముందు ఉంచుతున్నాను.

నాకు చిన్నతనంనుంచీ ఆధ్యాత్మిక విషయాలమీద ఆసక్తి ఎక్కువగా ఉండేది. నాకు నేనే 'జీవితం అంటే ఏమిటి?' అని ప్రశ్నించుకొనేదాన్ని. నిన్నుకూడా ఎన్నోసార్లు ప్రశ్నించాను గుర్తుందా? జీవితంలో ఇలాటిప్రశ్నలు వేసుకోనివారూ, మనం ఎందుకు బతుకుతున్నాము, ఎందుకు బతకాలి అని ప్రశ్నించుకోనివారంత అదృష్టవంతులు ఈ ప్రపంచంలో మరొకరుండరను కుంటాను. ఎక్కువ తింటూ, తక్కువ ఆలోచించేవాళ్ళు చాలా అదృష్ట వంతులు బుద్ధిబలం ప్రాధాన్యంగా ఉన్న మగవాడు జీవితాన్ని చాలా తేలిగ్గా తీసుకుంటాడు. ప్రాక్టికల్‌గా బతుకుతాడు అందువల్ల మేధావులు ఎక్కువగా భౌతికసుఖాలను అందినంతవరకూ అనుభవిస్తూంటారు. సాధారణ మానవు నిలా నీతి నియమాలకూ, పాప పుణ్యా[illegible] భయపడుతూ కూర్చోరు. కాని మేధావి అయిన స్త్రీలో ఆధ్యాత్మిక మనస్తత్వం పెంపొందుతుంది. వారిలో ప్రాపంచిక విషయాలపట్ల విరక్తి పెరుగుతుంది. ఇలాంటి స్త్రీలు ఎక్కువగా కలల్లోనే బతకటానికి ప్రయత్నిస్తారు.

నేను చిన్నప్పటినుంచి కల్పనా లోకంలో బతికేదాన్ని. ఒక వస్తువును కల్పనలో ఊహించుకుంటే కలిగే ఆనందం వాస్తవంగా అనుభవించి నప్పుడు కలగదని నా అభిప్రాయం. ఏది ఏమయినా నేను సాధారణ జీవి తానికి భిన్నంగా బ్రతకా లనుకున్నాను. కలలు కనడం తప్పుకాదు. ఆ కలల్నే జీవితం అనుకోవటమే నేను చేసిన తప్పు. నాకు ఏది అక్కరలేదో తెలుసు కున్నాను. కాని నాకు కావల్సిం దేదో ఎన్నడూ ఆలోచించలేదు.

జానకీ! గుర్తుందా? ఓసారి నాతో అన్నావు "యదార్థంనుంచి నువ్వు ఎంత కాలం పారిపోగలవో చూస్తానుగా?" అని.

"నదీ తీరాలు సమానాంతరంగా ఉంటాయి, అవి ఎన్నటికీ కలుసుకోవని యధార్థం చెబుతుంది. కాని ఏనాటికైనా కలుసుకోక పోతాయా అని ఆదర్శం కలలు కంటుంది. యధార్థంతో పొట్ట నిండుతుంది. ఆదర్శంతో ఆత్మకు ఆనందం అందుతుంది. నాకు కావాల్సింది ఆత్మతుష్టి, శారీరక పుష్టి కాదు. ఇదీ అప్పటి నా సమాధానం.

కానీ జానకీ! ఈనాడు నేను నీముందు ఓడిపోయాను. యాధార్థం ముందు ఆదర్శం తల వంచింది. నేను ఈనాడు పతితను

ఏం? చదివి ఉలిక్కిపడుతున్నావు గదూ? ఈమాటే నీవు ఇంకొకరిద్వారా వింటే నవ్వేదానివికదూ? నేను పతితను జానకీ! అయినా ఈ వృషంతా తనకు

ఏమీ పట్టనట్టే తన పనులను యధావిధిగా నిర్వహించుకు పోతున్నది.

నేను ఒక ఆఫీసులో స్టెనోగ్రాఫర్‌గా పనిచేస్తున్నా నని తెలుసుగా? చేసేది చిన్న ఉద్యోగం. బాధ్యతలు తక్కువ. ఆడంబరాలూ, కోరికలూ తక్కువ కాబట్టి నేను జీవితాన్ని సంతృప్తిగానే గడుపుతున్నాడు నా స్నేహితులు స్టేట్ లైబ్రరీలోని పుస్తకాలే. ఆఫీసు గొడవల్లో తటస్థంగా ఉండేదాన్ని.

నా కళ్ళముందు చిన్నచిన్న ఉద్యోగాల్లో చేరిన ఆడపిల్లలు ఎంతమందో ఇట్టే పెద్ద ఉద్యోగాలు సంపాదించటం చూస్తే ఆశ్చర్యం వేసేది, కాని ఆ విషయాలుకూడా అట్టే పట్టించుకొనేదాన్ని కాదు.

కొంతకాలంగా మా ఆఫీసరు నా మీద చిర్రుబుర్రు లాడటం మొదలు పెట్టాడు. అనవసరంగా కోప్పడేవాడు. కిక్కురుమనకుండా గుడ్ల నీరు గుడ్ల కుక్కుకొని బయటబడేదాన్ని. ఆ మధ్య ఒకరోజు టైపింగ్‌లో ఏదో చిన్నతప్పు చేసినందుకు నానా మాట లని ఫైలు ముఖం మీద కొట్టాడు. వంగి ఫైలు తీసుకొని నా గదికి గబగబా వెళ్ళిపోయాను. ఏడుపు పొర్లుకొచ్చింది, వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నాను.

మా సూపరింటెండెంటు రాంమూర్తి వచ్చి నన్ను ఓదార్చసాగాడు అతను నన్ను కన్నకూతురిలా అప్యాయంగా చూస్తాడు. అతన్ని చూడగానే బోరు మన్నాను.

ఊరుకోమ్మా! సర్వీస్ అంటే ఇంతే. మనం ఎన్. జి. ఓ.ం. ఆఫీస ర్లేమన్నా మనం బాధపడకూడదు. అనటం వాళ్ళ హక్కు. పడటం మన బాధ్యత." అన్నాడు రామూర్తి.

"నే నేం చేశాను? ఆఫీసరుగారికి నే నంటే ఎందుకు అంతకోపం?" అంటూ వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాను.

"పిచ్చి పిల్లా; అతనికి కావల్సింది నువ్వు అర్థం చేసుకొని ఇవ్వలేదమ్మా"

"అంటే?" అన్నాను అర్థం కాక.

"ఏముందీ! నువ్వు ఆ శీలా, రజియా, సావిత్రిలాగా..."

"రాంమూర్తిగారూ?" అరిచాను.

"నిన్ను అలా చెయ్యమనటంలేదమ్మా. ఆఫీసరుగారి కోపానికి కారణం చెబుతున్నాను."

నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది నా కాళ్ళ కింద భూమి నన్ను దగా చేస్తున్నట్లని పించింది ఏభయ్ ఏళ్ళకు పైబడ్డ ఆ ఆఫీసరుకు ఇదేం రోగమో! మళ్ళీ తన పిల్లలందరికీ పద్దెనుగు ఏళ్ళు నిండకుండానే పెళ్ళిళ్ళు చేసి అత్తవారింటికి పంపించాడట పూర్వకాలం మనిషి అనుకున్నాను

ఆరోజు మనసంతా చీదర చీదరగా

ఉంది. వారంరోజులవరకూ ఆ ఆఫీసరు నన్ను పిలవలేదు. ఆ తరవాత నేను పదిరోజులు శలవుపెట్టాను.

శెలవునుంచి ఆఫీసుకు వెళ్ళినరోజే పాత ఆఫీరుకు బదిలీ అయిందని విన్నాను. వచ్చే ఆఫీసరు చాలా చిన్న వాడనీ, చాలా జలసారాయుడనీ, ఏవేవో చెప్పుకున్నారు. నాకు మరీ భయం పట్టుకుంది. స్టెనో ఉద్యోగం మానేసి ఏ టైపిస్టుగానో ఉద్యోగం సంపాదించుకుంటే బాగుండు ననుకున్నాను.

ఆరోజు కొత్త ఆఫీసరు వస్తున్నారు. వెళుతున్న ఆఫీసరుకు స్టాఫ్ పార్టీ చేస్తున్నారు. శీలా, సావిత్రీ, రజియా చక్కగా ముస్తాబై వచ్చారు. చాలా ఉత్సాహంగా హడావిడిగా తిరుగుతున్నారు.

నాలో ఉత్సాహంలేదు. టైపురైటరు ముందు కూర్చొని ఆ హడావిడి అంతా చూస్తున్నాను. అప్రయత్నంగా నేను కట్టుకున్న చీరవైపు చూసుకున్నాను. మనస్సు చివుక్కుమంది. వెలిసిపోయి బూడిదరంగుగుడ్డ నీలంరంగు నేతచీర, కొంచెం సిగ్గనిపించింది. మళ్ళీ నాకు నేనే సమాధానపడ్డాను. "ఏం! ఎందుకు సిగ్గుపడాలి? మంచిదుస్తులు వేసుకోలేక పోవటంలో సిగ్గుపడాల్సిం దేముంది? అయినా నా వేషభాషలతో ఆఫీసర్ల కేం సంబంధం! పని చేస్తున్నాను. జీతం ఇస్తున్నారు."

నేను శీలావాళ్ళతో కలవాలని ప్రయత్నించినా వాళ్ళు నాకు దూరదూరంగా ఉండటానికే ప్రయత్నిస్తున్నారు. ప్రతి చిన్న విషయానికీ పకపకానవ్వటం, పెద్దగా మాట్లాడటం, వయ్యారంగా నడవటం...ఏమిటో ఏమిటో ... అచ్చం ఆడపిల్లల్లా చేస్తూంటారు. వాళ్ళలా నాకు ప్రవర్తించటంరాదు. వాళ్ళు మాట్లాడే అబద్ధాలు వింటూంటే మరీ బాధ అనిపించేది. ఎక్కడైనా బజార్లో ఎదురుపడితే, ఒకే ఆఫీసులో పనిచేసే వాళ్ళంగదా అని. "ఎక్కడినుంచి" అని ప్రశ్నిస్తే ఉలిక్కిపడి తప్పుకుపోతారు. ఆ సమయంలో వారి కళ్ళలో ఏదో భయం కనిపిస్తుంది స్పష్టంగా. ఇలాటి వారు చాలామంది నల్లముసుగులో బ్రతుకుతుంటారు. ఎవరు ఎప్పుడు వారి ముసుగును తొలగించి అసలు రూపాన్ని పట్టుకుంటారో అన్నట్లు బెదురుబెదురుగా బతుకుతుంటారు. అందువల్లనే ధైర్యంగా నీతిగా బతుకుతూ, నిజం మాట్లాడే వాళ్ళంటే వీళ్ళకు కిట్టదు.

ఓ మూల కూర్చొని ఆలోచిస్తున్న నేను "ఏంమ్మా! ఇంకా ఇక్కడే ఉన్నావు? పద పార్టీ మొదలయింది." అన్న రాంమూర్తి మాటకు ఉలిక్కిపడి ఈ ప్రపంచంలోకి వచ్చాను. యాంత్రికంగా లేచి రాంమూర్తితో బయలుదేరాను.

"ఉన్నదే ఆఫీసులో నలుగురు ఆడ

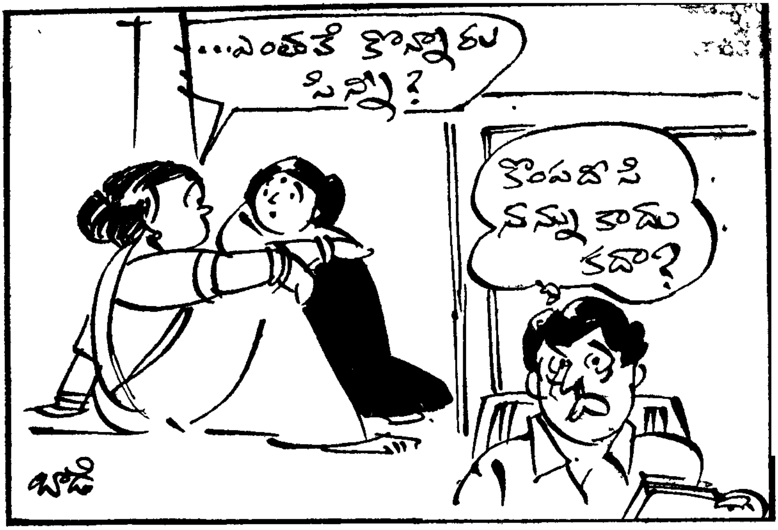

వాళ్ళు వెళ్లేవాళ్ళు నిన్నుకూడా పిలవకూడదూ? వెకిలిముండ లెందుకు పిలుస్తారులే. వాళ్ళకు మాత్రం తెలియదు, నీ పక్కనుంటే హంస పక్కన కాకుల్లా ఉంటా మని." సణుక్కున్నాడు రాంమూర్తి. ఆయన అప్యాయతకు నాకు కళ్ళలో నీరు తిరిగింది.

పార్టీలో అందరి కళ్ళూ ఆలస్యంగా వస్తున్న నావైపే తిరిగాయి. నేను కట్టుకున్న చీరను గురించి వద్దనుకుంటూనే సిగ్గుపడ్డాను. బెదురుబెదురుగా శీలా వాళ్ళకోసం వెదికాను. వాళ్ళు ఆఫీసర్ల పక్కనే ఉన్న బల్లచుట్టూ కూర్చొని ఉన్నారు వాళ్ళు నన్నుచూసి ముసిముసిగా నవ్వుకుంటున్నారు. నాకు కళ్ళలో కారపునీళ్లు పోసినట్లనిపించింది.

గబగబా వెళ్ళి వాళ్ళదగ్గరే ఖాళీగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నాను. నేను వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళి కూర్చుంటానని వాళ్ళనుకొని ఉండరు. నేను అలా వెళ్ళి కూర్చోగానే కిక్కురుమనకుండా టిఫెన్ తింటున్నట్లు నటించసాగారు. నా హృదయంలో గర్వం తలెత్తింది. నా వ్యక్తిత్వంకింద మీ రెంత? మీ దుస్తులు మెరుస్తాయి. మనస్సులో కారుచీకట్లు ప్రపంచంలో తలెత్తుకొని బతికే ధైర్యం లేదు. నా దుస్తులు మలినంగా కనిపిస్తున్నాయి, కాని నా మనస్సులో చీకటి గదులు లేవు." అని వాళ్ళకు అరిచి చెబుదా మనిపించింది.

"ఆమె గిరిజ. ఇక్కడ స్టెనో" అన్న పాతఆఫీసరు మాటలు వినిపించి

ఉలిక్కిపడి లేచి నిల్చొన్నాను. కొత్త ఆఫీసరుకు నమస్కారించాను. ఆయన ప్రతి నమస్కారం చేసి "కూర్చోండి" అన్నాడు. నా సర్వీసులో ఆఫీసరు ప్రతి నమస్కారం చెయ్యటం, బహు వచన ప్రయోగం చెయ్యటం మొదటిసారి చూశాను. ప్రతి ఆఫీసరూ ఇంట్లో పెళ్ళాన్ని పిల్చినట్టు 'నువ్వూ, గిరిజా, ఇదిగో' అని పిల్చినవారే. నాకు అలా అని పిలుస్తుంటే రక్తం కుతకుత లాడేది. కాని ఆఫీసర్లు.

శీలా, సావిత్రి ఎందుకో కిలకిల నవ్వటం వినిపించి మళ్ళీ ఈ లోకంలోకి వచ్చాను. నా పరధ్యాన్నం చూసే నవ్వు తున్నారేమో ననిపించింది. అప్రత్నంగా ఆఫీసర్లవైపు చూశాను. కొత్త ఆఫీసరు నావంకే రెప్ప వెయ్యకుండా చూస్తు న్నాడు. నేను ఏదోగా అయిపోయాను. తలవంచుకుని గబగబా టిఫెన్ చెయ్య సాగాను. నాకు అలా కొత్త ఆఫీసరు నన్నే చూస్తున్నా డనే తలపు రాగానే కుర్చీలో ఇబ్బందిగా కదిలాను.

శీలా, సావిత్రీ, రజియా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, మధ్యమధ్య పకపకా నవ్వుతున్నారు. అదంతా కొత్త ఆఫీ సర్ని తమవైపు ఆకర్షించుకోవటానికే నని ఊహించగానే నా మనస్సంతా జుగు ప్సతో నిండిపోయింది.

అంతా లేచారు కొత్త ఆఫీసరు వెళుతూ వెళుతూ నా వంక అదోలా చూశాడు. నాకు తెలియకుండానే కళ్ళు సిగ్గుతో వాలిపోయాయి. మగవాడిదగ్గిర ఆడది సిగ్గుపడుతుందంటే తన బలహీన తను తెలియపరుచుకోవటమే నని నా భావం. గుండెలు వేగంగా కొట్టు కున్నాయి. ఎన్నడూ లేని ఈ అనుభూతి ఏమిటి? ఇన్ని ఆదర్శాలు మాట్లాడిన నాలోకూడా మామూలు ఆడపిల్లలాగే బలహీనత ఏర్పడటం లేదుగదా అని సందేహం కలిగింది. అలా ఎన్నటికీ జరగదు...జరగటానికి వీలు లేదు అను కున్నాను.

నా బలహీనతను శీలావాళ్ళు కనిపెట్ట లేదుగదా అని వాళ్ళవైపు చూశాను. వాళ్ళ కళ్ళలో అసూయ తేలు పిల్లలా కొండీ ఎత్తి తిరగటం గమనించాను. అది చూసిన నాలో గర్వం నీళ్ళలో సోడా వేసినట్లు పొంగింది. ఇలాటి విజయగర్వంలో ఉండే ఆనందాన్ని మొదటిసారిగా చవి చూశాను.

కొత్త ఆఫీసరు పేరు కుమార్. అందం, అధికారం, హుందాతనం అన్నీ ఒకే వ్యక్తిలో మూర్తీభవించాయా అన్నట్లుంటాడు. ముఖంలో మంచితనం కనిపిస్తుంది. ఎందుకో అతని యడల నా హృదయంలో ప్రత్యేక స్థానం ఏర్పడిం దనుకున్నాను.

అతను డ్రాఫ్ట్ డిక్టేటు చేస్తున్నంత సేపూ నన్నే గమనిస్తూ కూర్చుంటా డని, తల వంచుకొని నోట్సు తీసు

కుంటున్న నాకు అనిపించేది. అలా ఉన్నప్పుడు నాకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉండేది. అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోవటం కూడా ఇష్టం ఉండేదికాదు. భయం, ఆనందం రెండూ హృదయంలో రాక్ అండ్ రోల్ నృత్యం చేసేవి. ఆ అల్లరిలో ఆయన చెప్పేది ఏదీ అర్థం అయేదికాదు, తీరా డ్రాఫ్ట్ టైపుచేసి తెస్తే ఆయన పకపకా నవ్వేవాడు. ఆయన డిక్టేటు చేసినదానికీ నేను టైపు చేసినదానికీ ఎక్కడా సంబంధం ఉండేదికాదు. భయంతో వణికిపోయే దాన్ని, ఆఫీసరకు ఎక్కడ కోపం వస్తుందో నని. కాని ఆయన నవ్వుతూ డ్రాఫ్ట్ రాసిచ్చి టైపు చెయ్యమనేవాడు. ఎంత 'మంచివారు' అని మనస్సులోనే కృతజ్ఞత తెలుపుకొనేదాన్ని.

ఒకరోజు ఐదుగంటలకు పది నిముషా లున్నదనగా ఆయన నన్ను పిల్చాడు. డ్రాఫ్ట్ డిక్టేటు చేస్తున్నాడు. కాని ఆయనలో ఆ రోజు నాకు ఏదో మార్పు కనిపించింది. పరధ్యాన్నంగా ఉన్నాడు. ఆఫీసులోనే 7 గంట లయింది.

నన్ను ఇంటిదగ్గర డ్రాప్ చేస్తా నని, తనతో రమ్మనీ అన్నాడు కుమార్. నాకు గుండెలో రైళ్లు పరుగెత్తసాగాయి. రాను అనే ధైర్యంలేదు. ఒకటి ఆయన నాకు ఆఫీసరు; ముఖ్యంగా ఆయనంటే నాకు గౌరవం...ఒకరకంగా ఇష్టమనే చెప్పవచ్చును. ఆయన కోపానికి గురి కావటం జరిగితే నేను భరించలేను. అదీ ఒకరకమైన బలహీనతే.

కిక్కురు మనకుండా బెదిరే చూపులతో, అదిరే గుండెలతో, వణికే కాళ్ళతో కారు ప్రక్కన నిల్చున్నాను. బిక్కుబిక్కుమంటూ. కుమార్ వచ్చి డ్రైవర్ సీటులో కూర్చుంటూ నన్ను పక్కసీటులో కూర్చోమన్నట్లు డోర్ తెరచాడు. తను అలాగే నిలబడి ఉండటము చూసి "ఊఁ ఎక్కు" అన్నాడు. ఆ స్వరంలో కొంత అధికారంకూడా లేకపోలేదు. అదే ఇంకో ఆఫీసరయితే "ఏం ఎందుకు ఎక్కాలి?" అని ఎదిరించి ఉండేదాన్ని. కాని కొందరి అధికారంలో కూడా ఎంత ఆనందం దొరుకుతుందో మొదటిసారిగా తెలుసుకున్నాను. కిక్కురు మనకుండా ఎక్కి పక్కసీట్లో వరిగి కూర్చున్నాను. చేతులు చల్లగా ఉన్నాయి. కారు చార్‌మినార్ దాటిపోతుంది. అంత వరకూ కొయ్యబొమ్మలా బిగుసుకొని కూర్చున్న నా చేతిని ఓ బలమైన చెయ్యి నొక్కింది. ఉలిక్కిపడ్డాను. వళ్ళంతా తేళ్లూ జెర్రులూ పాకుతున్నట్లనిపించింది.

"గిరిజా!" అన్నాడు కుమార్ ఒక చేత్తో స్టీరింగ్ పట్టుకొని మరో చేత్తో నా చేతిని పట్టుకొని.

పళ్ళచక్రంకింద నలిగిపోతున్న చెరకుగడలా జవజవ లాడిపోయాను భయంతో.

"భయపడకు. నేను ఆఫీసర్నని

మర్చిపో. ఇప్పుడు మనం ఒక స్త్రీ ఒక పురుషుడు మాత్రమే." అన్నాడు నన్ను దగ్గరకు లాక్కోటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"నేను దిగిపోతాను దయచేసి కారు ఆపండి" అనా లనుకున్నాను కాని గొంతు పెగలలేదు. అతని చేతినుంచి నా చేతిని లాక్కోవా లనుకున్నాను; శక్తిలేదు.

"భయపడకు. ఇంటిదగ్గరే దించేస్తాను," అంటూ నన్ను ఇంకా దగ్గరకు లాక్కున్నాడు. నేను పెనుగులాడటంతో విసుగ్గా వదిలి, కారు ఆపాడు. "నేనంటే నీ కిష్టంలేదా ? చూడు. నా కళ్ళలోకి చూసి చెప్పు !" అన్నాడు.

"అవును నువ్వంటే నాకు ఇష్టమే. చాలా ఇష్టం; కాని నాకు ఇలా బతకటం ఇష్టంలేదు. నా అందమైన కలల్ని చెదరకొట్టవద్దు," అందా మనుకున్నాను. కాని అనలేదు. అతను నన్ను అర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించ డని అతని ధోరణే తెలుస్తుంది. నేను మంచిదాన్నట; అందువల్లనే నాతో స్నేహం చెయ్యాలని ఉన్నదట.

అలాటి స్నేహం చెయ్యటానికి కూడా మగవాడికి మంచిఆడవాళ్ళే కావాలి కాబోలు. మంచి అంటే అతని దృష్టిలో ఏమిటో నా కర్థంకాలేదు. నేను శీలావాళ్ళలాటిదాన్ని కాదని తల పగలకొట్టుకుని చెప్పా లనిపించింది. కాని ఏం ప్రయోజనం ? అతనికి నిజంగా కావాల్సింది నేను ఎలాటి దాన్నని కాదు ఒకర్ని గురించి వకరు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం అతనికి కనిపించ దని నాకు తెలుసు.

"మీ చెల్లెల్ని ఎవరయినా ఆఫీసరు ఇలా చేసిఉంటే ఏం చేస్తారు ?" అనా లనిపించింది. కాని నాకు నాలుక పిడచ కట్టుకొని పోతోంది. కారు తలుపుకు తల కొట్టుకొని ఏడవటం తప్ప ఒకమాట మాట్లాడలేకపోయాను. దానికికూడా ఆయన అంతగా కదలలేదు. ఆడవాళ్ళంతా మొదట ఇలాగే గొడవ పెడతార్లే అన్నట్లుంది ఆయన ధోరణి. నా మానసిక పరిస్థితిని అర్థంచేసుకోవటానికి మారుగా అతనికి నామీద కోపం, చిరాకూ కలిగింది. విసురుగా కారు స్టార్టు చేస్తూ "మీ ఇల్లు ఎక్కడ ?" అన్నాడు. చెప్పాను ఏడుపు గొంతుతో. కారు జోరుగా పోతోంది. 15 నిమిషాలు గడచినా ఇల్లు రాలేదు. అప్పుడు నా కర్థం అయింది.

కారు ఎక్కడికి వెళ్ళిందీ, ఆతరవాత ఏమయిందీ నేను రాయలేను

"నీవు జీవితంలో చూసిన ఆడపిల్లల్లో నేను ఒకదాన్ని కావచ్చును నీ దృష్టిలో. కాని నీవు నా జీవితాన్నంతా కారు మేఘంలా ఆక్రమించుకుంటూ పనీ, ఈ సంఘటన ప్రభావం నా జీవితాన్నే తారుమారు చేస్తుం దనీ ఎలా చెప్పగలను ? చెప్పినా ఆయనకు అర్థంకాదు. ఆ మాటంటేనే ఆయనకు కోపం. ఆఫీసు కాగితాలను

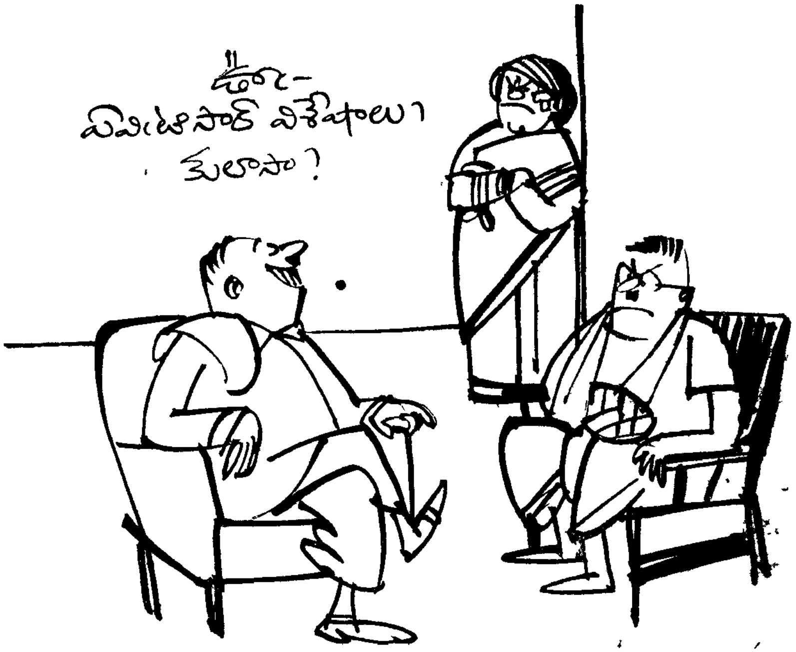

అర్థం చేసుకోవటమూ, స్త్రీ హృదయాన్ని అర్థం చేసుకోవటమూ ఆయన దృష్టిలో ఒకటే.

కారు ఇంటిముందు ఆగింది. "నేను రేపు కేంపుకు వెళుతున్నాను. రెండవ తేదీ మళ్ళీ కల్సుకుందాం," అంటూ కారు స్టార్టు చేశాడు. నా జవాబుకోసం ఎదురు చూడకుండానే. నేను గబగబా ఇంట్లోకి వెళ్ళాను. నా వెనక ఎవరో చీకటిమనిషిని వెంబడించినట్టు అనిపించింది.

చెల్లి ముఖంలోకి కానీ, తమ్ముడి ముఖంలోకి కానీ చూసే ధైర్యం లేక పోయింది. గదిలోకి వెళ్ళి గడియ బిగించుకొని దిండులో ముఖం దాచుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాను. అలా ఎంత సేపు ఏడ్చానో నాకే తెలియదు.

నేను తప్పు చేశాను. ఆ ఆఫీస రంటే నాలో తెలియకుండానే బలహీనత ఏర్పడింది అందువల్లనే అతను 'ఎక్కు' అనగానే కారులో ఎక్కాను. అలాంటి నేను ఎంత మొత్తుకున్నా నా గత జీవితాన్ని ఎలా నమ్ముతాడు?

నా కలలు కరిగిపోయాయి. నా ఆశయాలూ, నా ఆశలే నన్ను మోసం చేశాయి. నేను జీవితంలో మొదటిసారిగా గౌరవించిన పురుషుడి చేతిలోనే దగా పడిపోయాను.

తెల్లవారి ఆఫీసుకు ఏ ముఖం పెట్టుకొని వెళ్ళను, నాకూ, శీలకూ ఎలాంటి భేదం ఉండదు ఇకనుంచీ. ఆఫీసులోని ప్రతి మగవాడూ, నాతో సరసా లాడడానికి జంకడు. ఆఫీసరు మళ్ళీ మూడవ తేదీ వస్తాడు. తనతో రమ్మంటాడు. ఒకసారి లొంగిన తను రెండోసారి తప్పుకోగలదా? మొదట ఆయన తన యెడల చూపిన ఆదిరణకూ, ఆప్యాయతకూ, ఇకముందు చూపబోయేదీ ఎంతో భేధం ఉంటుంది. ఆతని దృష్టిలో కూడా తను లోకువే అయిపోతుంది ఒక్కసారి కాలు జారకుండానే ఉండాలి; జారిందా ఆ పతనం ఎక్కడకు పోయి ఆగుతుందో ఎవరూ చెప్పలేరు.

నా జీవితం మలుపు తిరిగింది. కాలు బురదలోపడింది. వెనక్కు రాలేను. ముందుకుపోతే పూర్తిగా ఊబిలో దిగబడిపోతానని తెలుసు. అలాటి బతుకు నేను బతకలేను.

పన్నెండు కొట్టింది. ప్రపంచ మంతా నిద్రాదేవి ఒడిలో ఒరిగిపోయింది. కొందరు అదృష్టవంతులు సుఖస్వప్నాలను కంటూ ఉండిఉంటారు. కొందరు దురదృష్టవంతులకు స్వప్నాలు కూడా సుఖవంతమైనవి రావు. నేను మెలకువతోనే దుఃస్వప్నం చూస్తున్నాను.

ఇక నాకు జీవించే హక్కు లేదు. మన హిందూమతం ఆత్మహత్య మహాపాపం అని చెబుతుంది. మేధావుల దృష్టిలో ఆత్మహత్య పిరికివాడు చేసే పని. కాని జానకీ! ఆత్మహత్య చేసుకోవటానికి ఎంతో సాహసం కావాలంటాను నేను. హత్యచేసే వాడికంటే ఆత్మహత్య చేసుకొనేవాడికి ఎక్కువ సాహసం ఉండాలి. సగం వేళ్ళూ, కాళ్లూ ఊడిపోయిన కుష్టువాడుకూడా బతకటానికి ఎందుకు తాపత్రయ పడతాడు? బతుకుమీది ఆశను వదులుకోలేకనే.

ఈ మధ్య నువ్వు రేడియోలో "జీవిత మంటే" అనే విషయం మీద మాట్లాడావు. జీవితం అంటే మృత్యువుకోసం నిరీక్షణ అన్నావు. అప్పుడు నీ వాదం చూసి నాకు నవ్వొచ్చింది. కాని ఆ వాక్యాలు ఈ రోజు నాకు గుర్తొస్తున్నాయి.

"జీవితం అనంతమూ, స్థిరమూ, జడమూ అయిన మహామృత్యువునుంచి విడివడిన చంచలమూ క్షణికమూ అయిన మెరుపులాంటిది. జీవితాన్ని మళ్ళీ అదే నిస్తబ్ధత ఆవరించివేస్తుంది. ఈ భావం వినటానికి చాలా భయంకరంగా ఉంది. కాని అదే సత్యం. సత్యంలోనే శివం, సుందరం దాగి ఉన్నాయి. కాబట్టి సత్యానికి దూరంగా పారిపోవటానికి ప్రయత్నించటంగానీ, దాన్నిచూసి భయపడటము కానీ మూర్ఖత్వం. అంటే జీవితం ఓ నిరీక్షణ అన్నమాట. దేనికోసం నిరీక్షణ? ఆ మహా నిస్తబ్ధతలో, తను

ఏ మూలపదార్థంనుండి విడిపోయిందో ఆ మూలపదార్థంలో ఐక్యతయే రోజు కోసం నిరీక్షణ."

నువ్వు చెప్పింది నా విషయంలో అక్షరాలా నిజం అయింది జానకీ! నా ఈ పాతిక సంవత్సరాల జీవితం ఈ రోజు కొరకే నిరీక్షించింది. నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. బతుక్కూ చావుకూ అట్టే దూరం లేదు.

నేను జీవితానికి ఎదురు ఈదటానికి ప్రయత్నించి ఓడిపోయాను. దగాపడిపోయాను. కాని అందరితోపాటు ప్రవాహానికి అనుకూలంగా ఈదే జీవితంతో నేను రాజీపడలేను. అందుకే, బతికి చచ్చేకంటే చచ్చి బతుకుదామని వెళ్ళిపోతున్నాను.

నా చెల్లినీ, తమ్ముణ్ణీ, ఈ విశాల ప్రపంచంలో దిక్కులేనివాళ్ళను చేసి వెళ్ళిపోతున్నాను.

జానకీ! నువు రచయిత్రివి. నా కథ రాస్తావుగదూ! సెలవు.

ఇట్లు
నీ గిరిజ"

ఉత్తరం పూర్తిచేశాను. చదివినంత సేపూ కన్నీటితో ఉత్తరం తడిసిపోయింది. నిట్టూర్చాను, ఉత్తరం మడుస్తూ.

గిరిజ కథ రాయమంటుంది. నీరజ కూడా కథ రాయమంటుంది. ఇద్దరిదీ ఒక్కే కోరిక. కాని ఆ కోరికలో ఎంత వైవిధ్యం ఉంది!

కొందరి స్వార్థపరుల కలుషిత హస్తాల్లో ప్రేమ పేరుతో గిరిజ లాంటి వారి జీవితాలు నలిగిపోతుంటే, ఎండమావులకోసం అర్రులు చాస్తూ అమాయకంగా శీలలాటిది పతనం అయిపోతుంటే, నీరజ కోసం మోహన సుశీల కథలు రాయటం సాధ్యమయ్యేదేనా? పక్కింటి కార్తతమ్మా, ఎదురింటి రాఘవరావూ, బస్‌స్టాండ్‌లోని బిచ్చగాడూ గిరిజలాంటి అభాగ్య స్త్రీలూ, నేను రాసే ప్రేమ కథలు నిరంతరం అడ్డు వస్తూనేవున్నారు.

తలెత్తి చూశాను కిటికీ అద్దాలలోనుంచి వెలుతురు కనిపిస్తుంది. భళ్ళున తెల్లవారింది నేను రాయదలచుకున్న కథ పూర్తి కాలేదు.